

lidt urolig over, at han ikke var kommen tilbage. Tyge, der trykkede sig op ad hendes Kjole og er angst for den fremmede Kælling med det grimme Hundeansigt. Og udenfor paa Dørstenen Kresten med Jørgen i Haanden; de kiggede ud ad Vejen efter ham...

Han fortro, at han ikke havde ladet ogsaa de sidste ti Rigsdaler af sine Rejsepenge blive tilbage derhjemme. Han havde før fægtet sig frem som vandrende Gesell og kunde vel gøre det endnu engang. Saasart han kom til Byen vilde han skrive til Ane-Mette og forklare hende sine Hensigter. Og han vilde bede hende om at være ved godt Mod og bare vente paa ham. Alt, hvad han fortjente udover Føden vilde han sende hende. Hverken hun eller Børnene skulde komme til at lide Nød. Saadan vilde han skrive, skønt han ikke selv troede paa, at der kunde blive meget tilovers foreløbig; men de Ord vilde trøste hende.

Han rejste sig og gik videre. Inde i Byen søgte han ned i Madam Jørgensens Kælderbeværtning ved Havnen for at drikke et Glas Øl og høre efter Skibsløjlighed.

„Et stuer Glas og et bette... A æ tørt!“ sagde han unødigt højt, straks han var kommen indenfor Døren, og slængte sig med stort Spektakel ned ved et Bord under Vinduerne.

Der var ikke andre Gæster i Lokalet end en svær Mand med en Nakke som en fedet Orne. Han bar Uniformskasket og hvilede et Par pudeformede Hænder tungt paa en Spanskroksstok, der stod mellem hans Ben. Det var Byens forhenværende Politibetjent, der nu var bleven Arrestforvarer. Madam Jørgensen sad bag Skænken og hæklede. Hun var en lille Kone, tyk som et overskaaret Brændevinsfad; det tog Tid for hende at komme op af Stolen og bringe Søren det forlangte Glas Øl og den underforstaaede Snaps.

Da hun igen var kommen til Ro bag sine Flasker, fortsatte Arrestforvareren den Beretning, han var bleven afbrudt i ved Søren's Komme. Det var om et Par Dreng, et Par smaa Tyveknaegte, som han om Morgen havde givet Ris paa Raadstuen. Med sløv Tilfredshed gav den tykke Mand en udførlig Skildring af den blodige Forretning.

„Femogtyve regulerter paa den bare Podiks, som vi siger. De kan være stødt paa, at der blev Hakkebøf af de Frikadeller!“

Madam Jørgensen ømmede sig i sin strikkede Skuldervarmer. Hun forsøgte et Forsvar for Drengene. De Børn dernede i Baggaden fik nu heller slets ingen Opdragelse. Naar Manden laa og rakkede paa Søen og Konen maatte gaa ud og vaske for Folk, hvad skulde der saa blive af de stakels Unger.

„Akkurat mine Ord!“ sagde Arrestforvareren. „Den Slags Knaegte spaserer lige lukt ind i Tugthuset. Det sagde ogsaa Borgmesteren.“

Søren var bleven meget stille derhenne ved Vinduesbordet. Hans Øjne stirrede. Læberne var urolige. Han følte det, som om det var hans egne Dreng der blev snakket om, og det trak sammen inden i ham til et mægtigt Uvejr. Dersom den griseformede Mand var bleven ved at tale blot et Par Minutter endnu, havde han slaaet Hovedet itu paa ham med sin Knippel.

Men nu gik Døren op, og en Flok Havnearbejdere kom trampende ind paa deres store Træsko. De slog sig ned omkring det mindste Bord i Midten af Stuen og fik hver en Pægl Brændevin udleveret i et Ølglas.

Søren betalte sin Fortæring og gik op paa Gaden uden at have spurgt efter Skibsløjlighed. Med fredløst Sind drev han om i Byen. Han syntes, at alle Folk saa paa ham med underlige Blikke, som om de vidste, hvad han havde for.

Det gjorde ham rasende. Hvad havde det Rak at blande sig i hans Sager! Vilde de ham noget, kunde de komme an! En lille Pige, der standsede foran ham for at spørge, hvad Klokken var, ragede han tilside med en Ed.

Oppe ved Markedspladsen gik han igen ind i en Beværtning og satte sig til at drikke. Ved den fjerde „Puns“ blev han højroset og gav sig til at traktere de andre Gæster. Han forlangte en Flaske Portvin og kastede en Daler henad Bordet.

Da man spurgte ham om hans Navn, slog han sig for Brystet og kaldte sig „Mestersmeden.“ Folk blinkede til hinanden og morede sig over ham. Da to Soldater kom derind, sprang han op og gjorde militær Honnør. Han bød dem paa en Puns og smøgede sit Ærme op for at brovte med Saaret af Granatsplinten fra Mysunde. Saa begyndte han at snakke om sin Kone og sine Børn og fortalte, at han var kommen til Byen for at købe Stangjern og Værktøj for 200 Rigsdaler.

Først et Par Timer efter kom han igen ud paa Gaden. Han var da sejlene fuld.

Kort fortalt: Dagen efter stod Søren igen i sin mørke Smedje og rystede Huset med Slagene af den vældige Forhammer. Og her stod han siden Dag ud og Dag ind, indtil han blev en gammel Mand. Han ældedes tidlig. Skallen blev blank og Skægget fælmede, før han naaede de halvhundrede. Han var menneskesky og bidsk som en Bindehund. Holdt sig skjult for alle bag en ringegående Tavshed. Kun naar han havde taget lovlig mange Snaps til Maden, kom han til Mælet igen og slog da om sig med Pralerier, saa Folk lo ad ham bag hans Ryg. Mange var af den Mening, at han ikke var rigtig klog. Hans egne Børn skammede sig ofte over ham.

Ogsaa Ane-Mette begyndte at lakke tilaars; men til Trods for, at hun bestandig levede som med et Tordenmulm hængende over Huset, var hun ikke bleven kuert. Hun var den samme ivrige lille Kone med milde Øjne og et følsomt Sind.

Men hun var nu ogsaa den, der kendte Søren bedst og vidste, hvor meget godt og kærligt der gemte sig bag hans storagtige Væsen. Dog havde heller ikke hun nogensinde faaet at vide, hvad der havde ført ham til Købstaden hin bedrøvelige Dag, da han fik alle Gadens Dreng efter sig derinde og kom i Kasjotten.

De fleste af Børnene voksede sig store og kønne efter deres Far. De var ogsaa flinke til at læse og bragte gode Vidnesbyrd hjem fra Skolen. Kun Søren havde de aldrig let ved at stille tilfreds. Den ældste af Sønnerne blev efter sin Konfirmation sat i Urmagerlære og allerede i det tredje Læreaar belønnedes han med Haandværkerforeningens Præmie ved en Lærlingeprove. Søren Smed modtog ham ved Hjemkomsten med de Ord:

„Naa, æ do dær! Det æ da godt, at do it' ligefrem gør mig Skam.“

Ogsaa Sønnen Jørgen, Seminaristen, der ellers var den mindst begavede af Børnene, viste god Fremgang. Og med Tyge steg Eventyrets Stjerne op over det lille Smedehjem i Enslev.

Ved hans Fødsel havde der været stor Jammer. Han kom til Verden med en krum Fod, hvad der var en Slægtsarv i Ane-Mettes Familie. Efter en Undersøgelse erklærede Lægen, at Drengen vilde blive halt. I flere Dage rasede Søren som en Vild, slog med Dørene og svor paa, at han vilde grave det Misfoster ned i Møddingen. Da Drengen voksede til, hoppede han omkring mellem sine Søkende og andre Legekammerater som en vingeskudt Fugl. Der var en ejendommelig sørgmodig Lystighed over ham. Som hans Gang saadan var ogsaa hans Sind uden Ligevægt — et evigt Aprilsvejr.

Ogsaa af en anden Grund tog han sig fremmedartet ud mellem den øvrige Landsbyungdom. Han var altid bleg. Sol og Vind bed ikke paa ham, endda han havde et sundt Legeme og aldrig fejlede noget. Allerede før han kom i Skole, viste han et ualmindelig let Nemme, og da han var 14 Aar, blev han paa sin Lærers Forbøn sendt til Kolding Latinskole for at gøres til Student.

Søren Smed havde netop paa den Tid en Række gode Aar. Trods hans stødende Væsen begyndte ogsaa Folk fra Naboeegnene at søge til ham med deres Markredskaber. Især havde han vundet Ry for sine Høleer, om hvilke der blev sagt, at de kunde bide fra sig ligesom deres Far. Da Tyge var bleven Student, vilde han ogsaa være Kandidat, og Faderen hjalp ham en Række Aar med de fleste af sine Sparepenge. De forslog dog knap til at holde ham Sulten fra Døren i den store, fremmede By. Tyge maatte selv se sig om efter Fortjeneste, og det sinkede ham slemt i hans Studier. Men tilsidst tog han juridisk Embeds-eksamen med bedste Karakter.

Den Sommeraften, da Brevet med Eksamenresultatet var kommet fra København, sad Ane-Mette ude paa Bænken ved Husgavlen med en lang Bindehose mellem sine utrættelige Hænder. De gik paa hende som et Par Vinger. Fra Bænken var der Udsigt over den aabne Mark til en indtørret Sø, bag hvilken Solen gik ned i rødlig Taage. Derude, hvor i fordums Dage en blank Vandflade havde genspejlet de omgivende Hede-banker og Solnedgangens Purpur, drev nu Flokke af broget Ungnød omkring paa det sandede Klæg. Viberne skreg ude over Mosen, og højt fra Luften svarede Kragerne dem, idet de drog tilskovs.

Efter Fyraften kom Søren ud og satte sig hos hende; han følte Trang til at snakke lidt om den store Begivenhed. Det havde været en lykkelig og forunderlig rig Tid for dem de sidste Aar. Kort forinden var Datteren Katrine bleven gift med sin Kapellan; Urmagerens søn i Kolding havde faaet sin egen Forretning, og Skolelæreren sit første Kald.

Al denne Fremgang for Børnene havde tilsidst forsonet Søren med hans egen Vanskæbne. Den var tillige bleven ham et haandgribeligt Vidnesbyrd om, at der raadede en højere Retfærdighed i Livet, et faderligt Forsyn. Som han udtrykte det for Ane-Mette, mens han sad der med Armene paa Knæene og saa ud mod Solrøden:

„Vorherre er alligevel en rimeligere Mand end A sommetider har set ham an for.“

Ane-Mette smilte saa lenligt over sin lange Bindehose.

„Ja saamænd. Han er vist it saa møj tosset,“ sagde hun.

Med Skamfuldhed tænkte Søren nu paa, hvordan han engang havde været lige ved at give Hjem og Børn og sin egen Sjæls Salighed til Pris for at tiltuske sig Lykken af „den bette Mands“ Haand.

Overfor Verden bevarede han endnu sin haanske Tavshed, og naar Folk lykønskede ham i Anledning af hans Børn, løftede han sine svære Bryn og saa hovmodig paa dem, som om han tænkte: „Det manglede bare! Mine Børn!“ — Men i sit Inderste var den vilde Thybo bleven et ydmygt Menneske, der nu erkendte Sandheden af det Bibelord, hvormed Præsten havde formanet ham paa hans Konfirmationsdag, og som han saa ofte havde grublet over: at alting tjente dem til gode, der frygtede Gud og forlod sig paa hans Bud.

Han var tidlig bleven gammel. Hans før saaaarvaagne Øjne var sløvede. Han blev indtil det sidste sparet for den Erfaring, at ogsaa „den bette Mand“ er en nidkær Skyldherre, der hævner Fædrenes Frafald paa Børnene indtil tredje og fjerde Led.

(Fortsættes)